

10. SINIF

FELSEFE

SORU
BANKASI



Kullanım Kılavuzu için
Karekodu Okut



YAYIN DENİZİ OPTİK DEĞERLENDİRME İLE
TÜRKİYE VE İL GENELİ NET
SIRALAMANI GÖR

- YAYINEVİNE AİT KİTAPLAR
- ÖRNEK PDF'LER
- AKILLI TAHTA UYGULAMALARI
(PARDUS İLE UYUMLUDUR.)
- VİDEO SORU ÇÖZÜMLERİ
- MOBİL UYGULAMALAR
- LİSE DESTEK ÖĞRENCİ
UYGULAMASI



Karekodu Okut
Uygulamayı
İndir.

DijitalSet
DİJİTAL EĞİTİM SETİ
www.dijitalset.com

● Sanal Sınıf Entegrasyonu

ZOOM ile kurumların ders
işlemlerini sağlar.
Ders tekrarlarını izleme imkânı verir.

● Soru Havuzu

● Mobil Öğretmen ve

Öğrenci Uygulamaları

Ödevlendirme sistemi
İçeriklere erişim
Raporlama

● İdari Hizmetler

Sanal sınıf
SMS ile duyuru
Gelişim raporları

● Erişilebilirlik

Tarayıcı aracılığıyla erişim



Google play

App Store

YAYIN DENİZİ VİDEO ÇÖZÜM
UYGULAMASINI İNDİREREK,


www.yayindenizi.com.tr


ADRESİNİ ZİYARET EDEREK
VİDEO ÇÖZÜMLERE ULAŞABİLİRSİNİZ.


Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.
Hangi amaçla olursa olsun, bu kitabın tamamının ya da bir kısmının, kitabı yayınlayan yayınevinin önceden izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da herhangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılması, yayınlanması ve depolanması yasaktır.



 yd_yayindenizi

 yd_yayindenizi

 Yayın Denizi



Mobil uygulama
Yayın Denizi Eğitim



YAYIN DENİZİ EĞİTİM



www.yayindenizi.com.tr



yayindenizi@isler.com.tr



0549 839 68 49

28-0621-02-3000B - 28
ISBN: 978-605-197-365-4

ÖN SÖZ

Eğitimin çeşitlendiği ve bir yarışa dönüştürüldüğü günümüzde bu yarışın içinde, dahası ön saflarında olmak, doğru kaynaklara sahip olmayı gerektiriyor. Bilindiği üzere 2018-2019 yılından itibaren felsefe dersi ilk defa 10. Sınıflarda zorunlu ders olarak okutulmaya başlanacaktır. 10. Sınıflar için ilk defa hazırlanan kitabımız bu anlamda öğretmen ve öğrencilere yol haritası çizecek kalitededir. Kitabın yayına hazırlık sürecinde, MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın 2018 yılı son değişikliklerine göre belirlenen kazanımlar esas alınmıştır. Kitabımız üniteleri en alt konularına varıncaya kadar hücreleme anlayışına sıkı sıkıya bağlıdır. Kitapta mutlaka her bir kazanıma yönelik soru mutlaka yer almıştır. Bunun dışında öğretmen ve öğrencilere yardımcı olması amacıyla her ünite için:

- Kavram haritaları
- Kavram tanımları
- Kavram karikatürleri
- Bulmaca etkinlikleri
- Yazılıya yönelik açık uçlu sorular
- Doğru yanlış soruları
- Eşleştirme soruları

Hazırlanmıştır. Kitabımız sadece bir soru bankası niteliğinde değildir. Aynı zamanda kavram haritaları ile konu özetlemesi de yapılmıştır. Kitapta ayrıca her ünite için, ünite tekrar testi ve dönem tekrar testi yer almıştır. Böylece her ünite sonunda üniteyi tekrar etme fırsatı sunulmuştur. Ayrıca yazılıya hazırlık sürecinde öğretmenlerimizin yoğun iş yükünü hafifletme amaçlı yazılı soruları hazırlanmıştır. Bu sorular yazılı sürecinde bir ön test gibi kullanılabilir. Her dönem sonunda öğrencilerin kendi öz değerlendirmelerini yapabilecekleri iki adet dönem sonu sınavına yer verilmiştir. Kitaptaki tüm soruların video çözümü yapılmıştır. Öğrencilerimiz bu anlamda kitabımızdan hem okul başarılarını yükseltmek hem de YKS'ye en güzel ve verimli biçimde hazırlanmak için yararlanabilirler. En büyük mutluluğumuz eserimizin sizlere yararlı olduğunu görmek olacaktır. Kitapla ilgili öneri, istek ve düşünceleriniz bizim için çok önemlidir.

Kitapla ilgili öneri, istek ve düşüncelerinizi aşağıdaki mail adreslerine iletebilirsiniz.

Ergün İÇÖZ

ergun_icoz@hotmail.com

Kitabımızı Tanıyalım

Akıllı Tahta

www.ydakillitahta.com

adresinden akıllı tahta uygulamasına ulaşabilirsiniz.



Optik Okuma

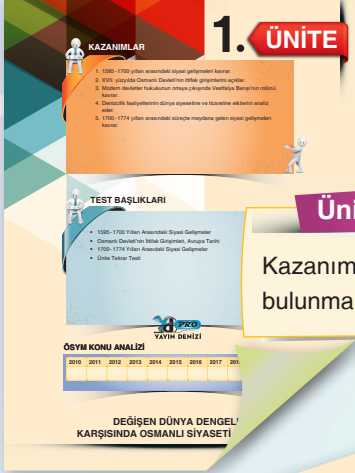


Deneme sınavlarının arkasında bulunan optiğin okutulmasını sağlayan uygulamadır.

Video Çözüm



Testlerdeki video çözümlere ulaşmamızı sağlayan uygulamadır.



Ünite Kapağı

Kazanımlar ve Test Başlıkları bulunmaktadır.



Kavram Haritası

Ünitenin özeti niteliğindedir. Konunun daha iyi anlaşılması ve kavram kargaşasının giderilmesi için tablo hâlinde verilmiştir.

Kavram Sözlüğü

Üniteye ait bilinmesi gereken kavramları içermektedir.

SAYFA SAYISI

128

SORU SAYISI

495

ETKİNLİK SAYISI

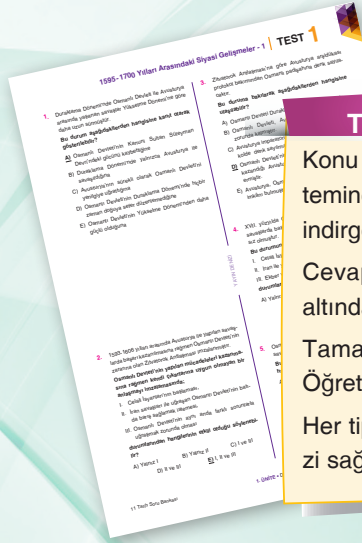
13

TEST SAYISI

43

DENEME SAYISI

2



TEST 1

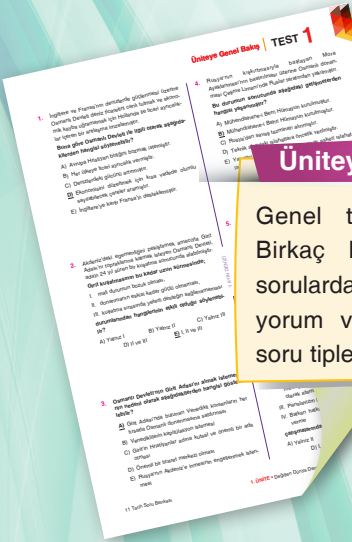
Testler

Konu testleri hücreleme yöntemine göre en alt başlıklara indirgenerek hazırlanmıştır.

Cevap anahtarları testlerin altında yer almaktadır.

Tamamı video çözümlüdür. Öğretmeyi amaçlamıştır.

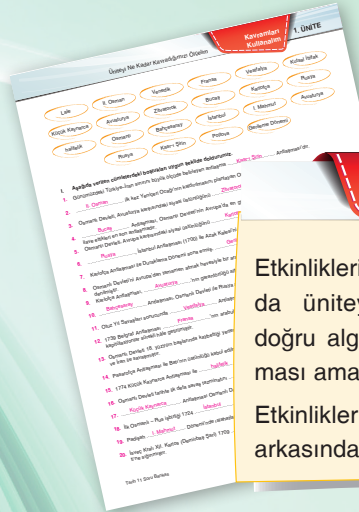
Her tip soru modelini görmenizi sağlayacaktır.



TEST 1

Üniteye Genel Bakış

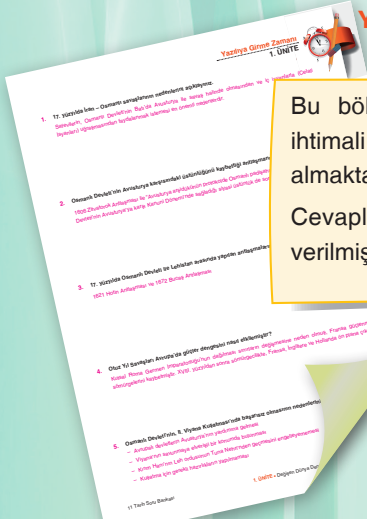
Genel tekrar niteliğindedir. Birkaç kazanımı birleştiren sorulardan oluşmaktadır. Algı, yorum ve mantık gerektiren soru tiplerinden oluşmuştur.



Kavramları Kullanım

Etkinliklerin yer aldığı bu alanda üniteye ait kavramların doğru algılanması ve kullanılması amaçlanmıştır.

Etkinliklerin cevapları kitabın arkasında verilmiştir.

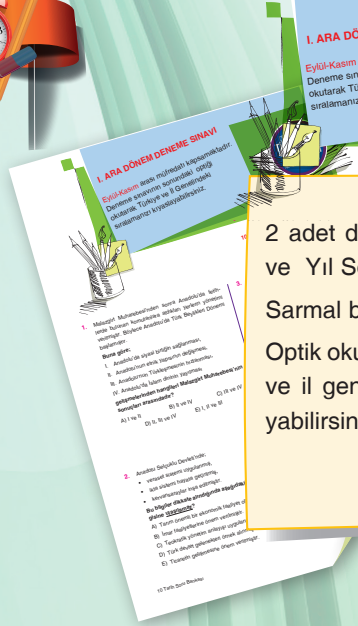


Yazılıya Girme Zamanı

1. ÜNİTE

Bu bölümde yazılıda çıkma ihtimali olan soru örnekleri yer almaktadır.

Cevapları kitabın arkasında verilmiştir.



1. ARA DÖNEM DENEME SINAVI

Eylül-Kasım arası müfredatı kapsamaktadır. Deneme sınavının sonundaki optik okutarak Türkiye ve il genelindeki sınavlarımızı kıyaslayabilirsiniz.



2 adet deneme sınavı (Yarıyıl ve Yıl Sonu) yer almaktadır.

Sarmal bir yapıya sahiptir.

Optik okuma özelliği ile Türkiye ve il genelini netlerinizi kıyaslayabilirsiniz.

Bu deneme 8 sorudan oluşmaktadır. 10 dakikada çözmenizi tavsiye ediyoruz.

ÇALIŞMA PLANI YAPALIM

NEREDE?

ÇALIŞMA PLANI YAPARKEN BU SORULARI DİKKATE ALINIZ!

Hangi ders, hangi gün?

NE ZAMAN?

Konu öğrenme ve tekrar ne zaman?

Soru çözümü ve ödevler ne zaman?

NASIL?

Deneme sınavları ne zaman?

Aksayan çalışmalar hangi gün ve ne zaman çalışılmalı?

Ders dışı hangi etkinlikler ne zaman yapılmalı?

Tatil günü hangi gün?

Her şey ne kadar karışık görünse de;

- ✓ Gerçekleştirilebilecek bir hedefin varsa,
- ✓ Hedefe ulaşmayı amaç edindiysen,
- ✓ Soru çözerek deneyim kazanıyorsan,
- ✓ Konuları birbiri ile ilişkilendirebiliyorsan,
- ✓ Sınav uygulayarak bilgilerini sık sık kontrol ediyorsan,
- ✓ Kendine güveniyorsan

İşler iyi gidecek demektir.

İYİ NOT ALMAK, HER ŞEYİ YAZMAK DEMEK DEĞİLDİR!

İyi not almak; kendi cümlelerini kurmak, şekille veya yazıyla şifrelemek, baktığında kolayca anlayıp hatırlamak için materyal hazırlamak demektir.

Tutulan notlar; onlara geri dönmek, onları okumak, gözden geçirmek, oradaki fikirlerin üzerine düşünmekle bir anlam kazanır.

Merak;

öğrenme isteğini harekete geçirir, odaklanmayı sağlar, çabuk yorulmayı engeller.

EVDE ETKİN ÇALIŞMA

Evde olduğunuz zamanı çok iyi değerlendirmelisiniz. Çoğu zaman yoğun ve yorgun bir gün geçirerek eve geldiğiniz için iyi ve uygulanabilir bir programa ihtiyacınız var.

Evde yapılması gereken işler:

- Uyuma • dinlenme • beslenme • konuları tekrar etme, • soru çözme • çözemediğin sorular için araştırma yapma
- ödev yapma • fazladan sınav uygulama • önceden öngörülemeyen durumlar

gibi pek çok başlık altında toplanabilir.

Dersler gün boyu peşinizi bırakmadı. Okul bitti ama evde derse devam çünkü hedefleriniz ve hayalleriniz var. Bunu asla unutmamalısınız.

- ✓ Eve gelince önce dinlenmelisiniz.
- ✓ Kendinize bir ders çalışma saati belirlemeli ve sürekli bunu düşünmelisiniz. Çünkü zihin neyi tekrar ederse kendini o yönde yönlendirir.
- ✓ Konu öğrenme, tekrar etme, soru çözme saatlerini birbiri arkasına yerleştirmelisiniz.
- ✓ Ders çalışırken mutlaka ara vermelisiniz. Ara vermek odaklanma gücünüzü artıracaktır.
- ✓ Her gün konu tekrarlarına zaman ayırmalısınız. Yeni bilgiyi günlük tekrar etmelisiniz. Tekrar etmek başarının anahtarıdır. Bilginin pekiştirilmesini ve uzun süreli hafızaya atılmasını sağlar. Tekrarlarınızı zihinden yapmayı öğrenmelisiniz. Bu size zaman kazandırmanın yanında kalıcı olarak öğrenmenize de katkı sağlayacaktır.
- ✓ Bilginin kalıcı olmasını sağlamak için ilişkilendirerek öğrenmeye çalışmalısınız. Ezberden kaçınmalısınız. Öğrenilen bilginin tam olarak kullanılması için beyin tarafından analizinin yapılması gerekir. Ezberci sistem bunu engeller.
- ✓ Not alma hızınızı kendinize göre belirlemelisiniz. Yavaş not alma beynin konsantre olmasını zorlaştırır, yazma hızı ile beynin çalışma hızı arasında boşluk meydana gelir. Zihin başka alanlara kayar ve konsantrasyon sorunu yaşarsınız.
- ✓ Her şeyden arındırılmış ortam, çalışma için iyi bir ortam değildir.
- ✓ Dikkatinizi belli alanlara değil, genele yaymalısınız. Dikkatinizi uyanık tutmayı unutmamalısınız.
- ✓ Sosyal hayattaki olumsuz etkenlere dikkat etmeli, mümkün olduğunca bunları ortadan kaldırmalısınız.
- ✓ Yaptığınız programa beyninizi ikna etmelisiniz.

Bilgi

+

Deneyim

+

Duygu ve Davranış

=

ÖĞRENME

Öğrenmeyi Kolaylaştıralım

BÖYLE MİSİN?

- Düzenli ortam
- Resimli dergi ve kitaplar
- Masa başında, bireysel çalışma
- Şema, grafik, harita kullanma
- Renkli kalem kullanma
- Gözlemleyerek kavrama
- Çizimleri takip etme
- Duyduğunu hatırlama

GÖRSEL

- Yazarken renkleri kullan.
- Okurken önemli yerlerin altını çiz.
- Ders dinlerken küçük kartlara not al.
- Karmaşık konuları çizime dönüştür.
- Konuyu planla ve organize et.
- Resimlerle çalış, konuları kolay kavra.
- Soru çözerken verilenleri şemala.

- Özenli, hoş, rahat konuşabilme
- Dinleyerek ve konuşarak öğrenme
- Müzik ve ses kayıtlarını dinlemeyi sevmek
- Ritmik, orta hızda, tane tane konuşma
- Grup çalışmalarından zevk alma.
- Sözel ifadeleri takip etme

İŞİTSEL

- Çalışma arkadaşı bul veya grupla çalış.
- Yüksek sesle tekrar et.
- Yeni öğrendiğin bilgileri ritmik tarzda tekrarla.
(Komik, saçma ve çığınca olması öğrenmeyi kolaylaştırır.)
- Öğrendiklerini kendine anlat
- Öğrendiklerini kendi kelimelerle ifade et.

- Az ve öz konuşma
- Sürekli hareket etme isteği
- Öğeleri kullanmayı ve deney yapmayı sevmek
- Yaşadığını, gördüğünü ve dokunduğunu hatırlama
- Rahat ve sakin konuşma
- Rahatına düşkün olma.

DOKUNSAL

- Ön sıralara otur, kısa notlar al.
- Konu tekrarlarında hareket hâlinde ol.
- Yüksek sesle oku.
- Çalışırken şema, tablo, harita yap.
- Kendi istediğin yerde ve formda çalış.
- Dersi hareketli birinden dinle.

SOL BEYİN

Vücudun sağ tarafındaki organlarını yönetir.

Analitik düşünme becerisine sahiptir.

Akademik ve bilimsel konularda başarılıdır.

Matematiksel verilerle ilgilenir.

Dili iyi kullanır.

Kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.

Mantıksaldır.

Sebep-sonuç ilişkisini iyi kurar, sonuçlarla ilgilenir.

SAĞ BEYİN

Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.

Görsel ve işitsel konularla ilgilenir.

Görme ve duyma yoluyla öğrenir.

Gerçek üstü hayaller kurar.

Mecaz anlamlarla ilgilenir.

Üretkendir.

Sanatsal faaliyetlere çok yatkındır.

Yapamam sendromu
Eleştirme
Yeniliğe karşı olma
Analiz etme
Algılama ve üretme
Sıralı işlem yapma
Alışkanlıklarla değerlendirme

Ses tonu ve duygular
Matematiğin merkezi
Gerçek sorun çözücü
Yenilikçi
Bütünsel kavrama
Değer yargısı eksik



BEYİNİZİ YERİNDEN ÇIKARIN VE ONA SALDIRIN KENDİNİ KORUYACAKTIR.

Mark Twain

ÖN SÖZ REHBERLİK

1. ÜNİTE

FELSEFEYİ TANIMA

Kavram Haritası/Kavram Sözlüğü	10
Felsefenin Tanımı ve Anlamı	11
Felsefi Düşüncenin Özellikleri	19
Üniteye Genel Bakış	23
Kavramları Kullanalım	25
Yazılıya Girme Zamanı	27

2. ÜNİTE

FELSEFE İLE DÜŞÜNME

Kavram Haritası/Kavram Sözlüğü	30
Düşünme ve Akıl Yürütmeye İlişkin Kavramlar	31
Düşünme ve Dil	39
Üniteye Genel Bakış	41
Kavramları Kullanalım	43
Yazılıya Girme Zamanı	45
Yarıyıl Deneme Sınavı	47

CEVAP ANAHTARI..... 125

3. ÜNİTE

FELSEFENİN TEMEL KONULARI VE PROBLEMLERİ

Kavram Haritası.....	52
Kavram Sözlüğü	53
Varlık Felsefesinin Konusu, Problemleri ve Temel kavramları	55
Varlık Türleri ve Varlığın Niceliği	57
Varlığın Niteliğine İlişkin Görüşler	59
Bilgi Felsefesinin Konusu, Problemleri ve Temel Kavramları	63
Bilginin Doğruluk Ölçütleri	65
Bilginin Kaynağı Problemi	67
Bilim Nedir?	71
Bilimsel Yöntem	73
Bilim – Felsefe İlişkisi	75
Bilimin Değeri ve Bilime Farklı Yaklaşımlar	77
Ahlâk Felsefesinin Konusu, Problemleri ve Temel Kavramları	79
Özgürlük ve Sorumluluk	81
Ahlâki Eylem	83
Evrensel Ahlâk Yasası	85
Din Felsefesinin Konusu, Problemleri ve Temel Kavramları	87
Tanrının Varlığı ile İlgili Görüşler	89
Siyaset Felsefesinin Konusu, Problemleri ve Temel Kavramları	91
Devlet ve İktidarın Kaynağı	95
İdeal Devlet Düzenleri	97
Sanat Felsefesinin Konusu ve Güzellik Problemi	99
Sanat ve Sanat Eseri	101
Üniteye Genel Bakış.....	103
Kavramları Kullanalım	105
Yazılıya Girme Zamanı	107

4. ÜNİTE

FELSEFE OKUMA VE YAZMA

Kavram Haritası/ Kavram Sözlüğü	110
Felsefi Okuma ve Yazma	111
Üniteye Genel Bakış.....	115
Kavramları Kullanalım	117
Yazılıya Girme Zamanı	119
Yıl Sonu Deneme Sınavı	121

1. ÜNİTE

KAZANIMLAR



- Felsefenin anlamını açıklar.
- Felsefi düşüncenin özelliklerini açıklar.
- Felsefenin insan ve toplum hayatı üzerindeki rolünü örneklerle açıklar.



TEST BAŞLIKLARI

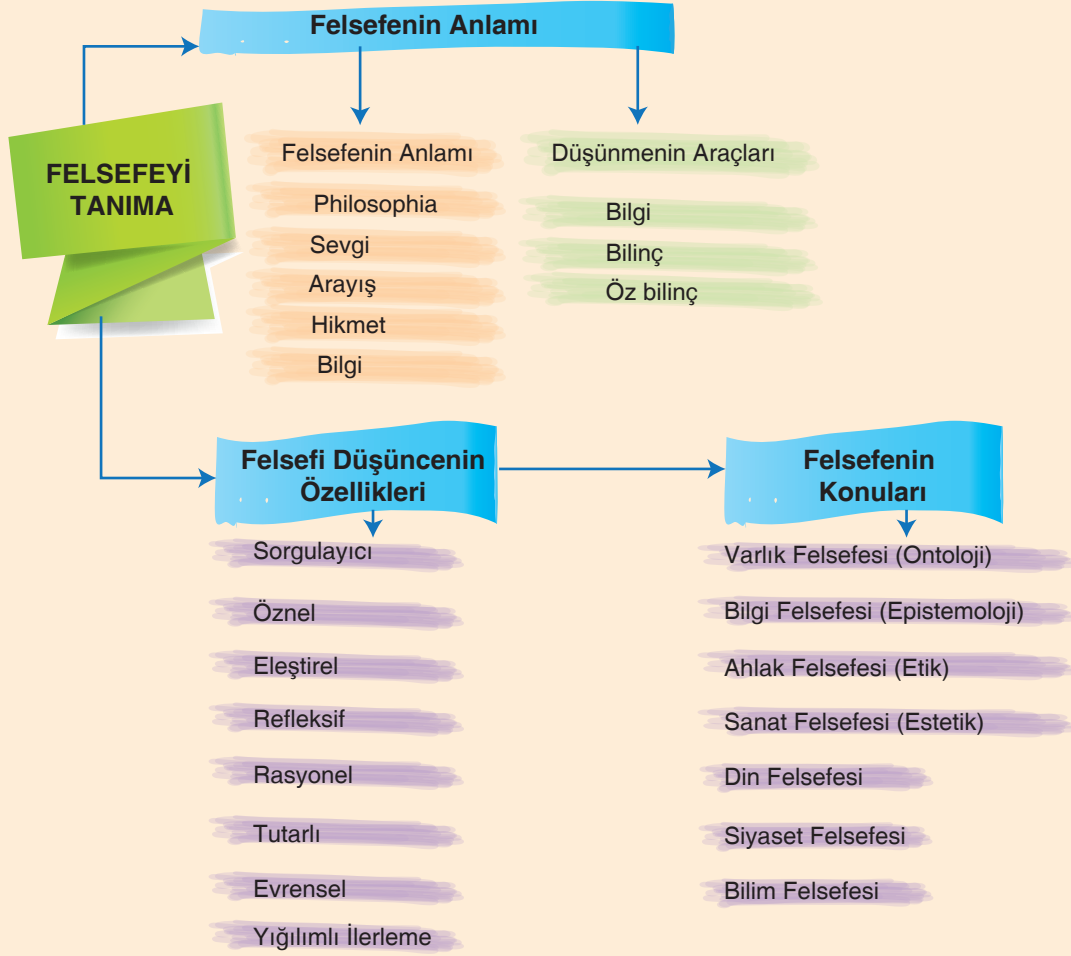


- Felsefenin Tanımı ve Anlamı
- Felsefi Düşüncenin Özellikleri
- Üniteye Genel Bakış



FELFESEYİ TANIMA

1. ÜNİTE



Kavram Sözlüğü

Bilgi: Özne ile nesne arasında kurulan ilişkinin ürünü.

Bilinç: İnsanın çevresini ve kendisini anlamasını sağlayan anlaksal süreçlerin toplamı.

Eleştiri: Özellikle bilginin temellerini ve doğruluk durumunu inceleme, sınama yargılama.

Felsefe: Varlık, bilgi ve değerler konusunda akla dayalı, eleştirel ve sistematik düşünme faaliyeti.

Hikmet: Bütün olup bitenlerin esasını bilmek.

Metafizik (fizik ötesi): Duyularla kavranamayan alana ilişkin problemleri konu edinen alan. Tanrı, ruh, evrenin başlangıcı gibi problemleri konu edinir.

Merak etme: Bir şeyi anlamak, öğrenmek, görmek vb. için duyulan, içten gelen istek.

Özbilinç: Kendimize dışarıdan ve nesnel bir bakışla bakarak, kendimizi nasıl gördüğümüz ile ilgili şema.

Öznellik: Filozofların dünya görüşlerinin farklılığından dolayı felsefi sistemlerinin ve felsefi bilginin kişiselliği.

Philosophia: Bilgiyi arama, bilgeliğe sevgisi.

Rasyonel: Akıl ve düşüncelere uygun, mantıklı.

Refleksif: Kendi hakkında, kendi üzerine düşünen, kendini bir obje gibi ele alıp bakabilen bir öznenin durumu bilgi üzerine bilgi.

Sorgulama: İnsanın yaşamı ve evreni anlamaya yönelik sorular sorma eylemi.

Tutarlılık: Kendi içinde çelişmeme.

Us: Akıl.

Yığılımlı ilerleme: Yapılan akıl yürütmelerin, ulaşılan sonuçların birbirine eklenerek bir bütün oluşturması.



1. Felsefe Descartes'in entelektüel ilgi alanlarından sadece biriydi. Descartes, oldukça başarılı bir matematikçiydi ve asıl şöhreti kartezyen koordinat sistemini keşfetmesinden ileri gelmektedir. Söylentiye göre tavanda gezinen sineği takip ettiği sırada, sineğin farklı noktadaki konumunun nasıl tanımlayacağını merak etmesi kartezyen koordinat sistemini bulmasını sağlamıştır.

Bu parçada filozofların hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Sistemli düşünceleri
- B) Tutarlı olmaları
- C) Deneyimlerinden çıkarım yapabilmeleri
- D) Bireysel düşüncelere sahip olmaları
- E) Konulara çok yönlü bakabilmeleri

2. Düşünen ve soru soran insanlar tarihin her döneminde içinde yaşadıkları toplumun vicdanı olmuşlar ve çoğunluğun göremediği şeyleri fark etmişlerdir. Dahası hiç düşünmeden ve sorgulamadan var olan bir insanı her yöne çekmek mümkündür. Bu türden bireyin hipnoz altında bilinçsizce hareket eden bir kişiden temelde çok farkının olmayacağı açıktır. Böyle bir insan karnını doyurup hayatta kalıp yaşamını sürdürebilir. Ama yaşadığı hayat ne kadar "insana yakışan" bir hayattır?

Buna göre "insana yakışan" bir hayat sürmenin koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tüm alanların bilgisine sahip olma
- B) Yaşamını tüm yönleriyle irdeleme
- C) Farklı ve özgün görüşler ileri sürme
- D) Varlığın özünü bilme
- E) Tutarlı bilgiler sunma

3. Felsefi etkinliğin felsefi sayılabilen bir soru etrafında şekillenmesi sebebiyle felsefi araştırmacının odağını felsefi sorular oluşturur. Felsefe, sorularını sık sık yenileyen, yeni sorulara açık olan bir disiplindir. Sorular sormanın, sorgulamanın bu denli önemli olduğu bir disiplinin mahiyetini anlamak onun soru dinamizmine bağlı kalınarak oluşturulan yapısını anlamaktan geçer.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi felsefenin ele aldığı sorulardan biri olamaz?

- A) İnsan yaşamının anlamı nedir?
- B) Doğru bilgiye ulaşmak mümkün müdür?
- C) Evrensel ahlak yasası var mıdır?
- D) İdeal toplumsal düzenden söz edilebilir mi?
- E) Gazların etkileri nelerdir?

4. Sanatçı ile filozof hayatı, evreni, varlığı ve insanı ele alıp yorumlayan kişidir. Sanat ve sanatçının ortaya koyduğu değerler felsefe için soru sorulacak alanlardır. Sanatçı ise içinde yaşadığı evrene, ortaya çıkaracağı bilgiye konu olan objeler hakkında ön bir anlam arayışına girişmektedir. Bir bakıma akılla anlam arayışındaki başlangıç bir felsefi çabadır. Ancak sanatçının ortaya koyduğu ürün salt akla dayanmaz.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Felsefe sanatsal ifadeleri kendine konu edinebilir.
- B) Sanatsal ifadelerin belirli oranda felsefi temeli vardır.
- C) Sanat da felsefe de varlığı konu edinir.
- D) Felsefe sanatı kapsayan bir etkinliktir.
- E) Sanat ve felsefenin ortak yönleri vardır.

5. Felsefe, esas olarak düşünmeye ve sorgulamaya istekli insanların aralarında gerçekleştirdikleri ve zihinsel alışveriş süreçleri içinde karşılıklı tartışmalarla ortaya çıkabilecek dinamik bir olgudur. Felsefe cansız, soyut kelimeler yığını olmaktan ziyade, düşünen, fikir üreten ve fikirlerini birbirine aktaran insanlarla birlikte nefes alıp veren bir araştırma türüdür.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Evrensel ilkeler peşinde olma
- B) Var olanlar üzerinden hareket etme
- C) Filozoflar arasındaki tartışmalara dayanma
- D) Konularının zaman içinde değişmesi
- E) Çok fazla bilgiye sahip olma

6. Bertrand Russell bir defasında felsefenin nasıl cevap vereceğimizi bilmediğimiz sorulardan oluştuğunu söylemişti. Isaiah Berlin de bu görüşü benimsiyor. Evet, nasıl cevaplayacağımızı bilmediğimiz ya da hatta belki de nasıl sormamız gerektiğini tam olarak bilmediğimiz bir sürü soru... Cevaplayamadığımız pek çok soru var; ama onları nasıl cevaplayabileceğimizi biliyoruz. Felsefe, aşına olanın mutlak garipliğini görmeyi ve buna dair gerçekten derine inen sorular formüle etmeye çalışmayı gerektirir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal yaşayıştan etkilenmesi
- B) Sorularının cevaplarından önemli olması
- C) Bilinmeyenlerin sorgulanmasına dayanması
- D) Kendi üzerine dönük düşünme olması
- E) Bilimin sınırlarının dışında kalması

7. Felsefeyle uğraşan herkes bir konu seçmekte özgürdür. Kimisi, büyük söylemlerin despotik ve yıkıcı olduğu savıyla postmodern küçük söylemler ve betimlemeleri yeğler. Kimisi büyük işlerin ancak büyük söylemlerle başarılacağını savunur. Kimisi, felsefenin parça alanlarda çalışmadıkça, yüzeysel arayışlarda kalacağını, güncelliğe hitap edemeyeceğini söyler. Bu tutum alışlar, ne kadar farklı olsalar da Hegel'in kendi zamanına kadar gelen felsefeler için söylediğini, daha çok çeşitlilik gösteren günümüz felsefeleri için de söyleyebiliriz: Onlar "Felsefe olmakta birleşirler."

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe insan yaşamının zorunlu yüzüdür.
- B) Felsefe, tarihinden soyutlanarak anlaşılabilir.
- C) Felsefi söylemler yaratıcısına bağlıdır.
- D) Felsefenin ne olduğu hep tartışılmıştır.
- E) Günümüz felsefesinin sorunları daha karmaşıktır.

8. Platon felsefesinde karşılaştığımız bilgelik, cesaret, ölçülülük, adalet erdemleri, Aristoteles ahlakındaki etik erdemler, erdemler ayrılığı olarak karşımıza çıkar. Orta Çağ felsefesinde, örneğin Aquinolu Thomas'da rastladığımız ölçülülük, bilgelik, adalet, inanç, sevgi, umut gibi erdemler, Spinoza felsefesinde ayrılmış bir bir ele alınan erdemler olarak bulunmazlar. Spinoza'da tek bir erdem vardır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisine örnektir?

- A) Filozofların fikirlerinin birbirinin devamı olduğuna
- B) Filozofların kavramları kendilerine göre tanımladığına
- C) Her filozofun bir kavram ürettiğine
- D) Felsefenin kendi içinde tutarlı olduğuna
- E) Filozofların birbirlerinin deneyimlerinden yararlandığına



1. Doğa karşısında başlangıçta hayrete düşen Grekliler, kısa süre sonra doğayı izlemeleri gerektiğini, izlediklerinde de doğada bir düzenliliğin olduğunu fark ettiler. Düzenlilik algısı bilgi için ön koşuldur ve Greklerin düşünce tarihindeki seçkin yer edinmeleri de doğaya ciddi bir biçimde bu yönden bakmış olmalarında aranmalıdır. Aslında her toplumun doğaya bir türlü bakışının olduğu ve bu bakışa bağlı olarak bir bilgi yığını oluşturdukları bilinmektedir. Ancak Greklerin kendilerinden önceki toplumlardan ayrılan yönü, düzenliliklerin yer aldığı doğayı, yine düzenlilik fikriyle irdelemeleri gerektiğini düşünmüş olmalarıdır.

Bu parçada Greklerin bilgiye ilişkin hangi tutumu anlatılmıştır?

- A) Pratik kaygılarla hareket etmeleri
- B) Kurgusal olmaları
- C) Teorik olmaları
- D) Refleksif olmaları
- E) Doğaüstü açıklamaları esas almaları

2. Başlangıçta, akli düşüncenin henüz ortaya çıkmadığı dönemlerde, insana ve evrene ilişkin bütün sorunların dinler tarafında karşılanmaya çalışıldığı görülmektedir. Akli düşüncenin gelişmeye başlaması ve evrenin daha iyi tanınmasıyla dinlerin getirdiği cevapların yetersiz olduğu görülmüş; cevaplar nitelik değiştirerek aklileşmiştir. İşte bu aklileşme süreci, felsefenin doğuşunu ortaya çıkarmıştır.

Bu parçada felsefenin doğuşu aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Bilimsel bilgi birikiminin artmasına
- B) Var olanların akla dayalı açıklanmasına
- C) Kültürel etkileşimin olmasına
- D) İnsanın varlığını açıklama ihtiyacına
- E) Elverişli ortamın varlığına

3. İnsanlar arası ilişkilerde hoşgörülü olma, aşırılıklara kaçmadan orta yolu bulma ve günümüz yönetim anlayışına paralel olarak insan haklarına saygılı, eşitlikçi, özgürlükçü, çok sesli, demokrasi bilinci gelişmiş bireylerin yetiştirilmesinde felsefe dersinin katkıları oldukça fazladır.

Bu parçada tartışılan sorun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin beslenme kaynakları
- B) Felsefi düşüncesün gerekleri
- C) Felsefenin işlevi
- D) Felsefe - dil ilişkisi
- E) Felsefenin tutarlılığı

4. Özellikle yapılan çalışmalar öğrencilerin felsefe dersini; filozofların görüşlerine odaklı, güncel yaşamdan uzak, soyut ve ezber gerektiren bir ders olarak düşündüğünü ve bu derse karşı olumsuz tutum geliştirdiklerini ortaya koymaktadır. Kitapların içinde hapsolan, yaşanmayan, günün sorunlarıyla ilgili olmayan bilgiler yerine; yaşamla iç içe günlük durumları kapsayan, daha somut ve güncel durumlarla ilişkilendirilmiş öğretim teknikleri kullanmak felsefe öğretimi açısından oldukça önem kazanmıştır.

Bu parçada felsefe öğretimi için aşağıdakilerden hangisi önerilmektedir?

- A) Tümevarımsal düşünüşe dayanma
- B) Günlük yaşamla somut bağlantılar kurma
- C) Analojik akıl yürütmelere yönelme
- D) Otoritelerin görüşlerini öğretme
- E) Kavram analizine önem verme

5. Felsefenin tam olarak "bilgelik-bilgi" olmayıp yalnızca bu bilgeliğin sevgisi olduğunu fark etmeniz gerekir. Rivayete göre tam bir alçak gönüllülikle kendisini bilge olmaktan çok "bilgeliğin dostu" olarak niteleyen matematikçi ve filozof Pythagoras olmuştur. Jaspers ise, felsefenin özgün bilgiye sahip olmak değil, onu aramak, onun peşinde koşmak olduğu düşüncesi üzerinde ısrar etmiştir. Felsefe, ona göre, "dogmacılığa, yani kesin, tam bir ifadeye kavuşturulmuş bir bilgiye dönüşüp soy-suzlaştığı takdirde kendine ihanet eder."

Bu durum aşağıdaki özgün görüşlerden hangisiyle ifade edilir?

- A) Felsefe yapmak yolda olmak demektir.
- B) Felsefe yaşamı kavramaktır.
- C) Felsefe bilinmeyeni bilinir hale getirmektir.
- D) Felsefe Tanrı'ya ulaşmanın aracıdır.
- E) Felsefe ilk nedenlerin bilimidir.

6. "Çok gezen mi çok okuyan mı bilir?" diye bir söz vardır. Ben bu tartışmanın gezen tarafında yer alıyorum. Çünkü uygarlıkların tarihine baktığımızda hep insan etkileşimine açık, farklı insan gruplarının göç, savaş, ticaret gibi çeşitli nedenlerle karşılaştıkları bölgelerde kurulması tesadüf olamaz. Bu etkileşim insanların var olan düşüncelerinden kuşku duymasına ve yerine yenisini koymasına kapı açmıştır. Felsefenin de ticaretin yoğun olarak yaşandığı Batı Anadolu'nun zengin liman kentlerinde ortaya çıkması bunun göstergesidir.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Filozofların tüm bilgi birikimine egemen olması mümkün değildir.
- B) Felsefi çalışmaları desteklemeyen toplumlar ilerleme gösteremez.
- C) Filozofun eleştirel tavrı her alanda kendini gösterir.
- D) Felsefenin gelişmesi kültürler arası etkileşimin varlığına bağlıdır.
- E) Felsefe eski ve yeni değerlerin kaynaşmasıyla gelişir.

7. Felsefeden ya olağanüstü açıklamalar beklenir ya da o, boş düşüncelerle bir tutularak bir kenara atılır. Felsefeye ya alışlagelmiş bir anlamlı insan emeği olarak korkuyla bakılır ya da düş kurmalardan doğan can sıkıcı konuşmalara yergi olarak bakılır.

Karl Jaspers bu sözleriyle aşağıdaki görüşlerin hangisinden yakınmıştır?

- A) Felsefenin öznel olmasından
- B) Felsefenin konularının dar olmasından
- C) Felsefenin zararlı görülmesinden
- D) Felsefeye bilimsel görev yüklenmesinden
- E) Felsefenin uçlarda değerlendirilmesinden

8. Felsefi sorularla varlığın özü, insan bilgisinin imkân ve sınırları, insanın evrendeki yeri belirlenmeye çalışılır. Bu tip soruların eksiksiz ve kesin bir cevaba ulaşması varlık, bilgi ve değer üzerine tam ve bütün bir bilginin ortaya çıkması veya bir insanın böyle bir bilgiye sahip olabilecek ölçüde olgunluğa ermesi hâli (bilgelik) dir. Hikmet, bütün olup bitenlerin esasını bilmektir. Felsefe ise böyle bir iddiada değildir. O, hikmete ulaşmak anlamında değil, onu sevme, ona hasret duyma, yönelme anlamında bir bilgidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Felsefe hikmet yolundaki çabadan ibarettir.
- B) Felsefe hikmeti de içene alan bir etkinliktir.
- C) Felsefenin sınırları hikmetin sınırlarından geniştir.
- D) Filozof olmak hikmet sahibi olmayı gerektirir.
- E) Felsefenin soruları kurgusal cevaplar içerir.



1. Antik Yunan'da Thales'in mitolojik düşünceleri eleştirerek var olanları akılsal nedenlerle açıklaması "Bilgelik sevgisi" olarak tanımlanan üst düzey bir düşünce etkinliğinin doğmasına neden olmuştur. Bu düşünce etkinliği bilginin peşinde olma, hakikate ulaşma arzusudur.

Bu parçada açıklanan "Üst düzey düşünce etkinliği" aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mantık
- B) Din
- C) Felsefe
- D) Siyaset
- E) Bilim

2. "Dostluk ve hakikat gibi iki iyi arasında hakikati yeğlemek gerekir." Felsefe de her zaman hakikatin arayışı olmuştur.

Bu görüşe göre "felsefe" nedir?

- A) Mutluluk veren bilgi
- B) Eleştirel düşünce
- C) Yaşam tecrübesi
- D) Bakış açısı
- E) Doğru olanın arayışı

3. İbn-i Sina'ya göre felsefe, en genel anlamıyla "insanın, eşyanın ya da bütün varlıkların hakikati kavraması yoluyla yetkinleşmesidir."

İbn-i Sina'nın felsefe tanımı aşağıdaki yargılardan hangisiyle benzerlik göstermektedir?

- A) "Felsefe temellendirilmiş düşüncedir."
- B) "Felsefe genelleştirilmiş matematiktir."
- C) "Felsefe inanılanı anlamaya çalışmaktır."
- D) "Felsefe hakikati bulma yolunda düşünsel bir çabadır."
- E) "Felsefe her şeyden kuşku duymaktır."

4. İlk Çağ'da doğaya ve varlığın ana maddesine yönelen ilgi doğa felsefesinin; Orta Çağ'da tek Tanrılı dinlerin ortaya çıkması din felsefesinin; Modern Çağ'da ise siyasi alandaki yenilikler siyaset felsefesinin odak noktası olmasına neden olmuştur. Felsefe her dönem temel özelliklerini korusa da problem alanı olarak yapılan felsefi etkinlikler her çağda farklı nitelikte olmuştur.

Bu parçadan felsefeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe bilgiye ulaşmada kendine has bir yöntem kullanır.
- B) Felsefenin problemleri tüm insanları ilgilendirir.
- C) Felsefe çağın koşullarından etkilenir.
- D) Felsefe olması gerekeni ele alır.
- E) Felsefe bilgi üzerine bilgidir.

5. Philio (sevgi) ve sophia (bilgelik) kelimelerinden oluşan felsefe her şeyi bilmek değil, doğru bilginin peşinde olmak, bilgiyi sevmek anlamına gelir.

Buna göre felsefenin terim anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bakış açısı
- B) Hayat görüşü
- C) Bilimsel ilke
- D) Bilgelik sevgisi
- E) Dini düşünce

6. Felsefenin kaynağı var olanlar karşısında hayret etme ve şüphe. İnsanoğlunun felsefe etkinliğini sağlayan bu etkenler onu kendini bulma yolunda ileriye götürür. Bu yol ve arayış hiç tükenmez.

Bu parça aşağıdaki sözlerden hangisiyle ilişkilidir?

- A) Jaspers'in "Felsefe yolda olmaktır."
- B) Aristoteles'in "Felsefe ilk nedenlerin bilimidir."
- C) Anselmus'un "Felsefe inanılanı anlamaya çalışmaktır."
- D) Hobbes'un "Felsefe yapmak doğru düşünmektir."
- E) Spinoza'nın "Felsefe genelleştirilmiş matematiktir."

7. Aristoteles'e göre "Bir varlık karşısında şaşırıp kalma insanı felsefe alanına yöneltti; insanlar önce kendilerine yabancı gelen varlıklar karşısında şaşırıp kaldılar, sonra adım adım ayın, güneşin, yıldızların devinimlerine baktılar, en sonunda da evrenin ortaya çıkışını düşündüler, bu olaylarla ilgili sorular sordular."

Aristoteles'in bu sözleri aşağıdaki yargılardan hangisini temellendirmektedir?

- A) Felsefe kavramları açığa kavuşturur.
B) Felsefe merak ve hayretle başlamıştır.
C) Felsefe mutluluğa ulaştıran bilgidir.
D) Felsefe düşünceleri haklı çıkarmaktır.
E) Felsefe düşünce üzerine düşüncedir.

8. Filozof – gerçek düşünür – herhangi bir düşüncenin etkisinde kalarak, dogmaları kabul ederek düşünce tembelliğine düşmez.

Bu yargıdan hareketle "filozof" aşağıdakilerden hangisiyle tanımlanabilir?

- A) Ön yargılara sahip olan kişi
B) Yönlendirmelere açık olan birey
C) Her şeyi bildiğini iddia eden insan
D) Sorgulayıcı tavra sahip olan kişi
E) Eleştirel tavırdan uzak duran birey

9. "Felsefe tanımadır; yeniden tanıma, ruha ait olanı, oynarken kaybedileni yeniden bulmaktır. Bu labirentin gizeminin çözülmesidir; gerçek varlıkların dünyasına, imgeleri ile onca zamandır yürüdüğümüz ilk örneklerin dünyasına doğru galip olarak çıkarılır."

Delsa Steinberg GUZMAN

Guzman'ın bu görüşlerinden felsefeyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe gerçekliğin arayışıdır.
B) Felsefe deneyimlerin toplamıdır.
C) Felsefe doğru düşünmektir.
D) Felsefe her şeyi bilmektir.
E) Felsefe varlıkların bilimidir.

10. "Bir kez kendini bulmuş olan kişinin bu yeryüzünde yitirecek bir şeyi yoktur artık. Ve bir kez kendi içindeki insanı anlamış olan, bütün insanları tanır." demiş Stefan Zweig. Bu sözleyle aslında tam da bilge kişinin tanımını yapmıştır diyebiliriz. Kendini tanımadan beyhude hayatlar yaşayan birçok kişinin bulunduğu şu yeryüzünde bu anlamda en büyük bilge "Kendini Tanı!" diyen Sokrates değil midir?

Bu parçaya göre "bilge kişi" aşağıdakilerden hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Kendi için neyin faydalı olduğunu bilen insan
B) Kendi kendini eleştirebilen insan
C) Kendini bilen insan
D) Kendine değer veren insan
E) Kendini her şeyi bilmeye adanmış olan insan

11. * Felsefe, insanın kendini, yaşadığı hayatı ve yaşadığı hayatın anlamını sorgulamasıdır.

* Felsefe, bir şeyin neden ve niçin öyle olduğunu merak edip sorgulanmasıdır.

* Felsefe "Neden?" ve "Niçin?" sorularını sormaktır.

Felsefenin bu tanımlarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin tutarlı olduğunu belirtmeleri
B) Felsefenin evrensel olduğunu belirtmeleri
C) Felsefenin öznel olduğunu belirtmeleri
D) Felsefenin eleştirel olduğunu belirtmeleri
E) Felsefenin refleksif olduğunu belirtmeleri

12. Filozoflar ki bilmedikleri bir alanda acele ve gelişigüzel hükümler vermek yerine, kendi bilgi dağarcıkları doğrultusunda eleştiri ve sorgulama yapmış zekâlardır ki, bu düşünce tarzı onları hakiki felsefeye ulaştırmıştır.

Hilmi Ziya Ülken'in bu düşüncesine göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Filozoflar peşin hükümlere sahiptirler.
B) Filozoflar her düşünceyi eleştirmeden kabul ederler.
C) Filozoflar hükümlerini ön yargılarına göre verirler.
D) Filozoflar bir şey üstünde fazla düşünmeden karar verirler.
E) Filozofların hükümleri derin ve eleştirel düşüncenin ürünüdür.



1. “Sokrates”i böyle bilge kılan şey, durmaksızın soru sorması ve düşüncelerini tartışmaya daima istekli olmasıdır. O, yaşamın ancak ne yaptığınızı düşünürseniz yaşamaya değer olduğunu söylemişti.”

Bu parçaya göre bilge kişiyi diğer insanlardan ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sahip olduğu bilgilerle yetinme
- B) Yalnızca işe yarayan bilgileri öğrenmeye çalışma
- C) Temellendirilmemiş düşüncelere sahip olma
- D) Var olan her şeye karşı eleştirel bir tutum benimseme
- E) Olaylara farklı bakış açıları geliştirebilme

3. Felsefe pek çok insanın zannettiği gibi yaşamdan kopuk bir kavramlar ve düşünceler yığını değildir. Felsefe yaşamın ötesinde, derinlerde olduğu kadar onun içindedir de. Hakikati arama çabası olan ve insanın kendini bilmeye çalışması olan felsefe, düşüncelerin tartışılarak zenginleştiği önemli disiplinlerden biridir.

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefenin doğuşu
- B) Felsefede tutarlılığın önemi
- C) Felsefe - dil ilişkisi
- D) Felsefi soruların özellikleri
- E) Felsefenin işlevi

YAYIN DENİZİ

2. Felsefede hiçbir şey olduğu kabul edilmez. Her şey hakkında soru sorulur, her şey sorgulanır. Descartes’in de söylediği gibi gerçeği gerçekten bilmek istiyorsak yaşamımızda bir kez olsun bütün şeyler hakkında şüphe etmeliyiz. Bu yüzden felsefi etkinliğin temsilcisi olan filozof da her şeyden kuşku duyar, ön yargılarını bir kenara bırakır ve yönlendirmelerden uzak durur.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi “Filozof kimdir?” sorusunun yanıtı olabilir?

- A) Evrensel düşünceler üretebilen kişi
- B) Düşüncelerini temellendiren kişi
- C) Her şeyi olduğu gibi kabul eden kişi
- D) Şüpheyi ve eleştirel düşüncüyü yöntem olarak kullanan kişi
- E) Geleneksel düşüncelere bağlı kalan kişi

4. Felsefe insanın hakikati bulma arayışıdır, insanın hakikatin peşinde gitmesinin tarihsel serüveninden başka bir şey değildir. Diğer bir deyişle, felsefe, bir tanışma ve tanıştırma toplantısı, sizi size tanıtan, sizi ötekine tanıtan ve ötekini size tanıtan görkemli bir şölendir. Bu şölende değer, bu şölende varlık ve bu şölende bilgiyle tanışırınız. Bu yüzden felsefeyle tanışmış kimseler ona sevgi adını takmışlardır: Bilgelik sevgisi. Bu peşinden gidilenin ve hep gidilecek olanın sevgisidir.

Bu parçadan felsefeye ilişkin aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan yaşamını aydınlatmayı amaçlayan bilme etkinliğidir.
- B) Kişisel deneyimlerin aktarıldığı düşünme alanıdır.
- C) Kesin bilgiye ulaşma yolunda olgulara yönelen bir etkinliktir.
- D) Kendi içinde tutarlılık ölçütüne göre temellendirme yapan bir etkinliktir.
- E) Kendine özgü sınırları olmayan bir çalışma alanıdır.

5. Antik Yunan düşüncesi felsefe ve bilimde üstün başarıya ulaşırken, şüphesiz ki, kendisinden önceki ulusların tek tek başarılarından da faydalanmıştır. İyonyalılar, bir yandan Baltık kıyılarına, öte yandan Mısır ve Mezopotamya'ya kadar uzanan ticaret yolları ile uzak ülkelerle etkileşime geçtiler. Bunlar, araştırmaya ve yeni şeyler görmeye meraklı bir ulustular. Bir yandan, ayrıntılı gözlemlerde bulunurlarken, öte yandan, dolaştıkları yerlerden bir takım bilgiler topluyorlardı. Doğu dünyasının bazı uluslarından, özellikle, Mısır'dan ve Babillilerden çok faydalanmışlardı. Astronomi ve aritmetikte Babillilere, geometride Mısır'a, yazıda da Girit ve Mısır'a çok şey borçlu idiler.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ulusal gözüken felsefi görüşlerin temelinde evrensel katkılar vardır.
- B) Felsefi görüşler oluşturulurken var olan toplumsal problemlerden yola çıkılır.
- C) Her ulusun kendine özgü kavramlara sahip felsefesi vardır.
- D) Felsefe elverişli toplumsal koşulların olduğu her toplumda gelişme gösterir.
- E) Filozof olmak evrensel sorunlara duyarlı olmayı gerektirir.

6. Filozof, soru sorar, merak eder ve öğrenmeye çalışır. Bilgi onun için ulaşılması gereken bir şeydir ve ona ulaşmak için sürekli koşar. Tam ulaştığını sandığı anda da yeni sorularla karşılaşır. Bu duruma yönelik, Platon: "Felsefe, doğruyu bulma yolunda, düşünsel bir çalışmadır." demiştir.

Buna göre felsefe sözcüğünün anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tutarlı düşünce
- B) Ruh bilgisi
- C) Bilimlerin sorgulayıcısı
- D) Kavram çözümlemesi
- E) Bilgelik sevgisi

7. Bilimin felsefeden ayrıldığı yer, onun savlarının doğruluğunu bağımsız olarak gerekçelendirirken kullandığı yöntemdir. Bilim açısından doğruluğu sınavan şey deneydir. Felsefe içinse doğruluğu saptayan şey mantıksal uslamadır. Herhangi bir felsefe savının gerekçelendirilmesi, onun doğruluğunun mantık kurallarına uygun başka doğru önermelerden çıkarılmasıdır.

Buna göre aşağıdaki sorulardan hangisi felsefenin sorgulama alanında yer alır?

- A) İnsan niçin beslenir?
- B) İnsan neden iyilik yapar?
- C) Güneşin sıcaklığı ne kadardır?
- D) Yerçekimi nasıl oluşur?
- E) Bitkiler nasıl büyür?

8. • Felsefe, İlk Çağ'da insanı mitolojik açıklamalardan uzaklaştırmış, akla dayalı açıklamalara yöneltmiştir. Filozoflarca İlk Çağ'da doğanın varlığı ve nasıl meydana geldiği soruşturulmuştur. İlk Çağ felsefesine doğa felsefesi denmesi bu yüzdendir.
- Felsefe, Orta Çağ'da Avrupa'da dinin etkisi ile kilisenin boyunduruğu altına girmiştir. Dini birtakım inanç ve fikirleri akıl yoluyla temellendirmeye yönelik bir etkinliğe dönüşmüştür.
- Felsefe, Yeni ve Yakın Çağ'da Rönesans ve reform hareketleri ile hümanizm akımıyla desteklenmiştir.

Bu görüşlerden aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Felsefe her dönemde bilimsel veriler ışığında hareket etmiştir.
- B) Felsefenin işlevi her dönemde değişmiştir.
- C) Felsefe insanın anlam ve bilme etkinliğinin sonucudur.
- D) Filozof toplumsal yargılardan bağımsız olabilen kişidir.
- E) Bir dönemin felsefesi diğer dönemlere temel olur.



1. Antik Yunan'daki ortam farklı inanç ve düşüncelere izin verecek kadar hoşgörülüydü. Aynı ortamı aynı zaman diliminde başka coğrafyalarda bulmak mümkün değildi. Bu durum felsefenin beşiğinin Ege uygarlıkları olmasını geçerli nedenlerle açıklıyordu. Düşünmek ve sorgulamak elbette felsefe için önemlidir ancak bu düşüncelerin ifade edileceği bir ortam yoksa ya da bu düşüncelerini ifade edenler bu yüzden çeşitli acılara katlanmak zorunda kalıyorlarsa orada felsefenin gelişmesi pek mümkün değildir.

Bu parçada felsefenin gelişmesi aşağıdakilerden hangisine bağlanmıştır?

- A) Filozoflar arasında işbirliğinin olmasına
- B) Önceki bilgi birikiminin sorgulanmasına
- C) Kültürler arası etkileşime
- D) Özgür bir düşünsel ortamın olmasına
- E) Ekonomik yönden zengin olunmasına

3. Bir orkestra düşününki o orkestrada her bir kişi bir enstrüman çalıyor. Birisi keman, diğeri piyano, bir diğeri viyolonsel ve her bir kişi kendi çaldığı enstrüman konusunda uzman. Ancak bunların ahenkli bir ses, bir melodi haline dönüşmesi için bir orkestra şefine ihtiyaç vardır. Aynı şekilde bilimler orkestrasının farklı seslerini bir arada değerlendiren, hepsine kulak veren bir üst bakışa ihtiyaç vardır. Bu ise felsefeden başkası değildir.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Felsefe birleştirici ve bütünleştiricidir.
- B) Felsefe tarihinden beslenir.
- C) Felsefe varlığı ve evreni açıklamaya çalışır.
- D) Felsefe olması gerekene yönelir.
- E) Felsefede kesinlik aranmaz.

YAYIN DENİZİ

2. Felsefe yüksek bir dağ yoludur. Issız bir yoldur ve yukarı çıktıkça daha da ıssızlaşır. Bu yolu her kim izlerse hiç korkmamalı, her şeyi geride bırakmalı ve kış karında güvenle ilerlemelidir. Bu kişi, kısa süre içinde altındaki dünyayı görür; kumsallar ve bataklıklar gözünün önünden kaybolur, düzgün olmayan noktalar düzelir, yırtıcı sesler artık kulağına ulaşmaz. Kendisi her zaman saf ve serin dağ havasındadır ve güneşi görür, oysa aşağıdaki herkes gecenin karanlığıyla kuşatılmıştır.

Bu parçada aşağıdaki yargılardan hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Felsefe kendi içinde tutarlıdır.
- B) Filozofun amacı gerçeğe ulaşmaktır.
- C) Felsefe yapmayı öğretir; söylemeyi değil.
- D) Felsefede bitmişlik yoktur.
- E) Filozof olayları toplumun penceresinden değerlendirir.

4. Dış dünyayı yalnızca duyu deneyi yoluyla bilebiliriz. İnsan için önemli olan olguları ve bunlar arasında var olan değişmez ilişkileri araştırmak ve ortaya koymaktır. Gözlem ve deney yoluyla kazanılan bilgi pozitif bilgidir. Comte, pozitif bilime büyük değer vermekte ve onun yardımıyla hem doğayı hem de toplumu düzenlemeyi amaçlamaktadır. Bu arada felsefenin de pozitifleşmesini istemektedir. Felsefenin pozitifleşmesi demek düşünmenin teolojik ve metafizik öğelerden arındırılması demektir.

Comte'un bu yaklaşımı felsefenin hangi özelliğine ters düşmektedir?

- A) Birikimli olması
- B) Eleştirel olması
- C) Düzenli ve sistemli olması
- D) Mantıksal olması
- E) Öznel ve soyut olması

5. Felsefede bir teorem veya fiziki bir yasa ile aynı düzlemde “doğrular” yoktur. Tarih boyunca sistemler birbirini izler. Her filozof kendisinden önce gelen filozofları çürütmeye çalışır ve daha sonra kendi payına o da çürütülecektir. George Gusdorf, “her felsefenin gizli dileğinin o olmasına karşın hiçbir felsefenin felsefeyi ortadan kaldıramadığına” işaret etmektedir.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği anlatılmıştır?

- A) Yaşama dönük olması
- B) Soruların önemli olması
- C) Evrensel olması
- D) Tutarlı olması
- E) Kümülatif olması

6. Platon yalnızca felsefenin babası değil, en büyük filozof aynı zamanda. Elbette felsefedeki yöntemler değişiyor, ama hâlâ Platon’u geride bırakmış değiliz, bu aynı zamanda felsefenin bilim gibi ilerleme kat etmediğini gösteriyor.

Bu parçada felsefenin hangi niteliği üzerinde durulmuştur?

- A) Kişilere göre değişmesi
- B) İnsan yaşamının zorunlu yüzü olması
- C) Evrensel konulara yönelmesi
- D) Temellendirmelere dayanması
- E) Kümülatif bir bilgi olması

7. Felsefe, aydınlatmayı ve açıklayarak bilgilendirmeyi amaçladığı için felsefi bir eser bu amaca hizmet etmek durumundadır. Bu sebeple felsefe yazılarında açık, kesin, anlaşılır bir ifade tarzı olmalı “tumturaklı sözlerden ve boş süslemelerden” ve sanat alanında örneği görülen “duygusal çekiciliği” olan ifadelerden kaçınılmalıdır.

Bu parçada felsefi metinlerden bulunması gereken hangi özellik üzerinde durulmuştur?

- A) Kendi içinde tutarlı olması
- B) Duyguları ifade etmesi
- C) Açık ve anlaşılır olması
- D) Özgün ve yenilikçi olması
- E) Estetik konulara yönelmesi

8. Felsefi çalışmalara yönelme derin bir düşünme olarak tanımlanabilir. Çünkü hayat içindeki deneyimlerinize elde ettiğiniz bilgiler ne kadar zengin, bilimsel ve teknik olursa olsun bunların hiçbiri düşünme yeteneği kazandırmaz. Felsefe ise bu bilgiler üzerine düşünme, sorgulama ve soruşturma işidir. Felsefeyi, düşünme üzerine düşünme olarak algılasak, burada bilginin bilgisini görmüş oluruz.

Bu parçada felsefenin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Özgün görüşlerden oluşması
- B) Bilimsel temellere dayanması
- C) Refleksif olması
- D) Evrensel olması
- E) Tutarlı olması

9. “Hayvan derisi elbiseler giymek hayvanların öldürülmesine neden oluyor bu yüzden hayvan derisi eşya almak etik olarak yanlış.” diyen kişi deri ceket giyiyorsa söylediğine inanmak mümkün değildir. Öyleyse bir düşüncenin doğru olması kendi içinde tutarlı olmasına bağlıdır. Bir filozof da diğer filozoflardan farklı düşünebilir ancak kendi kendisiyle gelişemez.

Bu durum felsefenin hangi özelliğine örnektir?

- A) Mantıksal olması
- B) Kesinlik taşıyamaması
- C) Sorularının önemli olması
- D) Evrensel olması
- E) Merak ve hayret güdüsüne dayanması

10. Felsefe, yolda olmaktır; hiçbir yere yerleşmemektir, sürekli bir maceradır. Felsefe yersizlik ve yurtsuzluktur; amansız bir göçebeliktir. Felsefe, evine hiçbir zaman ulaşamaz. Felsefe sadece aramaktır; aradığını bulamayacağını bile bile aramaktır. Felsefe, hakikate varmaz; o hep eksik olmakla yazgılıdır.

Jaspers bu görüşleriyle felsefenin hangi özelliğini dile getirmiştir?

- A) Merak ve hayret güdüsüne dayanması
- B) Kurgusal olması
- C) Bitmişliğin olmaması
- D) Tutarlı argümanlara dayanması
- E) Süreç içinde kesinliği araması